

26 Ιουλίου 2018

Συνέντευξη από τη Δήμαρχο Λευκόνοικου, κ. Ζήνα Λυσάνδρου Παναγίδα

/ [Συνεντεύξεις](#)

Η Δήμαρχος Λευκονοίκου, Ζήνα Λυσάνδρου Παναγίδα σε συνέντευξή της στην aftodioikisi.com.cy, μιλά για το αγαπημένο της Λευκόνοικο, για τη σημασία της διατήρησης της ιστορίας και της παράδοσής του αλλά και τις δράσεις της ως

Δημάρχου.

Ποιο είναι το συναίσθημα να είστε Δήμαρχος ενός κατεχόμενου Δήμου, αλλά και πόσο δύσκολο είναι αυτό;

Το να είμαι Δήμαρχος ενός Κατεχόμενου Δήμου είναι για μένα ηθικό χρέος, ιστορική ευθύνη, μεγάλη τιμή και πρόκληση. Κάποιοι ανιστόρητοι πιστεύουν αφελώς ότι η Ιστορία της Κύπρου αρχίζει μετά το 1974, και κομπορρημονούν. Εμείς ως Δήμαρχοι Κατεχόμενων Δήμων, έχουμε χρέος να τους θυμίζουμε ότι η Ιστορία της Κύπρου υπάρχει εδώ και 3,5 χιλιάδες χρόνια. Για μένα η Κατεχόμενη Κύπρος, έχει αφήσει το στίγμα της στην Ιστορία του νησιού μας. Εμείς, λοιπόν, οι Δήμαρχοι των πρώτων κωμοπόλεων της Κύπρου, έχουμε χρέος να θυμίσουμε σε όλους ότι υπάρχουμε, ότι έχουμε προσφέρει πολλά σε αυτόν τον τόπο, ότι μεγαλουργήσαμε σε καιρούς δύσκολους, ότι πρωτοπορήσαμε, καινοτομήσαμε, κι ακόμη ότι αγαπάμε τον τόπο μας, δεν ξεχνάμε και λαχταρούμε να επιστρέψουμε.

Φέραμε μαζί μας τις παραδόσεις μας, την κουλτούρα και τον πολιτισμό μας, και αυτόν τον πολιτισμό τον διατηρούμε εδώ και 44 χρόνια. Είμαι πολύ περήφανη που ηγούμαι του Δήμου Λευκονοίκου. Η αγάπη του κόσμου για το Λευκονοϊκό με αξίωσε να υπηρετήσω την κωμόπολή μου, γι' αυτό τους ευχαριστώ με όλη μου την ψυχή.

Η μεγαλύτερη πραγματικά δυσκολία που αντιμετωπίζουμε όλοι οι Δήμαρχοι των Κατεχόμενων Δήμων είναι η προσπάθειά μας να φέρουμε μαζί μας τους νέους μας, να τους κάνουμε να νιώσουν ότι ανήκουν αλλού, όχι εδώ που ζουν τώρα. Αλλού είναι οι ρίζες τους, οι τάφοι των προγόνων τους, η πατρώα γη τους, οι εκκλησιές τους, τα ιερά και τα όσιά τους, αξίες αγέραστες στον χρόνο.

Στις 2 Ιουνίου, τελέστηκε Θεία Λειτουργία στον Αρχάγγελο Μιχαήλ στο Λευκονοϊκό, μετά από 44 χρόνια. Ποια ήταν τα συναισθήματα που βιώσατε;

Με τη βοήθεια της Δικαιοδικής Τεχνικής Επιτροπής για την Πολιτιστική Κληρονομιά, του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και όλων των συνεργατών του, η εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ αναστηλώθηκε. Βρεθήκαμε εκεί μαζί με πολλούς και πολλές Λευκονοικιάτες και Λευκονοικιάτισσες, τον Μητροπολίτη Αμμοχώστου κ. Βασίλειο, τον Αρχιμανδρίτη της Μητροπόλεως π. Αυγουστίνο, τον π. Ηρακλείδιο και άλλους ιερείς, με φίλους και φίλες, γεμάτοι συγκίνηση, καθώς οι θύμισες ήταν εκεί. Ήταν η απόλυτη κατάνυξη. Βιώσαμε ένα θαύμα, μια μυσταγωγία. Ήταν μια χαροποιός ημέρα που παράλληλα ήταν φορτισμένη με συναισθήματα χαρμολύπης. Κλάψαμε και προσευχηθήκαμε στον Αρχάγγελο να μας φέρει τη λύτρωση.

Ως μέλος της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων, συμμετείχατε στο 34ο Συνέδριο της ΠΣΕΚΑ στην Ουάσιγκτον. Πώς ήταν η όλη εμπειρία και ποια τα αποτελέσματα του Συνεδρίου;

Η αγάπη των συναδέλφων μας στην Επιτροπή των Κατεχόμενων Δήμων, έδωσε την ευκαιρία στον Δήμαρχο Καραβά, τον φίλο Νίκο Χατζηστεφάνου, και σε μένα, να συμμετέχουμε στο Συνέδριο αυτό. Εκεί, μας δέχθηκαν με πολλή αγάπη και εγκαρδιότητα όλοι οι Ομογενείς, ιδίως ο Πρόεδρος της ΠΣΕΚΑ κ. Φίλιπ Κρίστοφερ. Συγκινηθήκαμε από τη φιλοξενία της οποίας τύχαμε, κυρίως από τους απόδημους Καραβιώτες, την Κυπριακή Πρεσβεία, την ΠΣΕΚΑ. Επισκεφθήκαμε το Καπιτώλιο, όπου συναντήσαμε βουλευτές και γερουσιαστές φίλους της Κύπρου και της Ελλάδας, αλλά και τον Λευκό Οίκο, όπου είχαμε ενημέρωση από υπηρεσιακούς παράγοντες ελληνικής και κυπριακής καταγωγής. Στο Συνέδριο απευθύναμε χαιρετισμό και μιλήσαμε για την κατεχόμενη γη μας, για την προσφυγιά και τη λαχτάρα μας για επιστροφή. Έγινε ταυτόχρονα ανταλλαγή απόψεων για το Κυπριακό. Ήταν μια όμορφη και πρωτόγνωρη εμπειρία για μας.

Από τις συναντήσεις που είχαμε οι πιο σημαντικές ήταν με τον πρώην Γερουσιαστή κ. Πολ Σαρμπάνη και τον γιο του Τζων, με τον κ. Christ Paras και τον κ. Demetries

Grimes, Ελληνοαμερικανούς υποψήφιους για το Κογκρέσο, με το μέλος του Κογκρέσου κ. Charlie Christ, με παππού από τα Γαστριά της Αμμοχώστου, με τον κ. Peter Cazamias, με παππού από το Αρεδιού, ο οποίος εργάζεται στον Λευκό Οίκο, με τον κ. Μπραντ Σέρμαν του Κογκρέσου, αυτόν που ζήτησε να μην πωληθούν όπλα στην Τουρκία, γιατί θα χρησιμοποιηθούν εναντίον της Ελλάδας, με τον κ. John McCarrick του State Department, με την κ. Κάθριν Κάμερον Πόρτερ, του Συμβουλίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, με τον Πολιτειακό Βουλευτή του Rhode Island Leonidas Partakis, με τον κ. Jonathan Cohen, Αναπληρωτή Υφυπουργό για Ευρωπαϊκές και Ευρασιατικές υποθέσεις και αναπληρωτή αντιπρόσωπο των ΗΠΑ στα Ηνωμένα Έθνη, και με πολλούς άλλους, ανάμεσα στους οποίους και ο Πρέσβυς μας στα Ηνωμένα Έθνη κ. Κορνήλιος Κορνηλίου, ο κ. Άντρος Νικολαΐδης και τα άλλα μέλη της Πρεσβείας μας και ο Πρόξενός μας κ. Κωνσταντίνος Πολυκάρπου.

Μαζί μας πήρε μέρος στο Συνέδριο και ο Επίτροπος Ανθρωπιστικών Θεμάτων κ. Φώτης Φωτίου ο οποίος τιμήθηκε από την Ομογένεια για την προσφορά του, αλλά και ο κ. Ανδρέας Παπαευριπίδης, Πρόεδρος της ΠΟΜΑΚ και ο κ. Χάρης Θεοχάρης, βουλευτής του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Πώς καταφέρνεται να διατηρείτε την Ιστορία και την Παράδοση του Λευκονοίκου μέσα στα χρόνια;

Όπως όλοι οι Κατεχόμενοι Δήμοι και Κοινότητες θέλουμε να διατηρήσουμε την Παράδοσή μας. Έτσι το 1981 δημόσιοι υπάλληλοι, ιδιωτικοί υπάλληλοι, τεχνίτες, αγρότες, γεωργοί, δάσκαλοι, καθηγητές ιδρύσαμε το Σωματείο μας, το Προσφυγικό Σωματείο «Το Λευκόνικο». Ανάμεσα στους πρωτεργάτες ήταν ο μακαριστός πρώην Δήμαρχός μας Λυκούργος Κάππας, ο κ. Γρηγόρης Κλόκκος που έγραψε και βιβλία για το Λευκόνικο, και πολλοί άλλοι. Αρχίσαμε πρώτα τις ετήσιες συνεστιάσεις εκ περιτροπής σε κάθε πόλη και απογευματινούς καφέδες για τις γυναίκες στη Λευκωσία. Τον πρώτο καιρό δεν ήταν εύκολο, κι όμως καταφέραμε να συναντιόμαστε. Καθόμαστε με τις ώρες στα τηλέφωνα μαζί με κάποιες φίλες μου και ψάχναμε να ανακαλύψουμε τον κόσμο μας. Μετά αρχίσαμε τη διοργάνωση εκδρομών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ενώ ο εξαίρετος φιλόλογός μας πατήρ Κυριάκος Ρήγας άρχισε να εκδίδει περιοδικό. Στο έργο αυτό βοήθησαν, επίσης, σπουδαίες γυναίκες, όπως η πρεσβυτέρα φιλόλογος π. Λυκειάρχης στη Λεμεσό Κυριακή Παρασκευά, η π. Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης κ. Αντρούλα Πασχαλίδου κ.ά. Όλα αυτά φέρνουν κοντά τον κόσμο.

Ως Δήμαρχος είμαι συνεχώς κοντά στον κόσμο μας, σε γάμους, κηδείες, βαπτίσεις, μνημόσυνα. Ακόμη, πάω στα σπίτια τους συχνά και τους βλέπω, κυρίως άτομα της τρίτης ηλικίας. Η πρώτη χρονιά της θητείας μου αναλώθηκε, εκτός των άλλων, στην ετοιμασία δύο ντοκιμαντέρ για το Λευκόνικο, ενός μικρού 35 λεπτου και ενός πιο μεγάλου μιας ώρας και δέκα λεπτών, με τίτλο «ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΟ... της

Μεσαρκάς καμάρι», για την ετοιμασία του οποίου γυρίσαμε όλη την Κύπρο μαζί με τον σκηνοθέτη μας κ. Μιχάλη Γεωργιάδη και πήραμε συνεντεύξεις μιας ώρας και πλέον από περισσότερους από 60 ανθρώπους μας, κάπως πιο μεγάλους σε ηλικία, για να συντηρήσουμε τη μνήμη, τις παραδόσεις, τον πολιτισμό μας, την Ιστορία μας. Όλες οι συνεντεύξεις, που είναι ένας πραγματικός θησαυρός, θα αναρτηθούν στο διαδίκτυο για να είναι προσβάσιμες σε όλους.

Ταυτόχρονα, συναντιέμαι και με τους νέους μας, μέσω κυρίως των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Θέλουμε ακόμα όμως δουλειά για να μάθουν οι νέοι μας για τον τόπο τους και να τον αγαπήσουν. Πέρσι, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας και την οικονομική του ενίσχυση πραγματοποιήσαμε με τους νέους του Λευκονοίκου, με το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας, προσκύνημα στις 2 Δεκεμβρίου στο Λευκόνειο μας και στην Αμμόχωστο, όπου πήραν και φωτογραφίες, και διοργανώσαμε Έκθεση Φωτογραφιών για την κωμόπολή μας.

Γενικώς, φροντίζουμε να συντηρήσουμε ό,τι μπορεί να συντηρηθεί από τον πολιτισμό που αναπτύχθηκε όλους τους προηγούμενους αιώνες στην κωμόπολή μας, την αρχόντισσα της Μεσαορίας.

Ποιες είναι οι επόμενες δράσεις του Δήμου Λευκονοίκου;

Προγραμματίζουμε πάρα πολλές δράσεις και έχουμε πάρα πολλές ιδέες, γι' αυτό ευχόμαστε να μας χαρίσει ο Θεός υγεία για να μπορέσουμε να τις υλοποιήσουμε. Πρέπει να προλάβουμε τον χρόνο, όπως έχω ξαναπεί, γιατί πέρασαν πάρα πολλά χρόνια ήδη.

Καταρχάς, ο καλός μου φίλος από το Λευκόνειο, ο Νομικός Σωτήρης Πίττας προθυμοποιήθηκε να ετοιμάσει ένα μνημείο για τους ήρωές μας του 1974, που θα τοποθετηθεί έξω από το Οίκημα του Σωματείου μας στη Λάρνακα μαζί με την προτομή του Βασίλη Μιχαηλίδη, του Εθνικού μας Ποιητή που γεννήθηκε στο Λευκόνειο και μεγαλούργησε στη Λεμεσό. Την προτομή μας έχει χαρίσει ο κ. Φώτος Φωτιάδης μέσω του Κοινωνοφελούς Επιστημονικού και Πολιτιστικού του Ιδρύματος.

Ταυτόχρονα, με τρόπο θαυμαστό βρέθηκε στις ελεύθερες περιοχές η προτομή του ήρωά μας Αναστάσιου Ζαρβού, του πρώτου πεσόντα στις μάχες της Τηλλυρίας το 1964, η οποία βρισκόταν στο σπίτι της αδελφής του στο Λευκόνειο, και γίνονται προσπάθειες για να την τοποθετήσουμε έξω από το ιδιόκτητο Δημαρχείο μας στο Πλατύ Αγλαντζιάς.

Παράλληλα, στις 20 Σεπτεμβρίου προγραμματίζουμε Έκθεση Γελοιογραφίας του Πέτρου Παπαπέτρου ΠΙΝ για τον Βασίλη Μιχαηλίδη στο Δημαρχείο Λευκονοίκου.

Επιπλέον, τον Οκτώβριο πρόκειται να παρουσιάσουμε το ντοκιμαντέρ «Λευκόνειο... της Μεσαρκάς καμάρι» στο Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα και στους Κύπριους και Ελλαδίτες ομογενείς, αλλά και σε Αυστριακούς φίλους της Κύπρου

στη Βιέννη.

Τον Νοέμβριο ετοιμάζουμε το πρώτο μας Συνέδριο σε συνεργασία με τη Μητρόπολη Κιτίου για τον Μητροπολίτη Κιτίου Κυπριανό, που κατάγεται από το Λευκόνοικο, με κορυφαίους Πανεπιστημιακούς Καθηγητές και Ερευνητές.

Το φθινόπωρο ετοιμάζουμε, επίσης, το Φεστιβάλ «Ταξίδι στις Γεύσεις του Λευκονοίκου» που φέτος θα το ονομάσουμε «Πρώτη Γιορτή του Οφτού» με επιχορήγηση του Υπουργείου Γεωργίας.

Η μεγαλύτερη, όμως, δράση για φέτος είναι η συλλογή Κειμηλίων που διέσωσαν από το Λευκόνοικο κυρίως συνδημότισσές μας που ζούσαν στη Λευκωσία, πριν από το 1974, ή ό,τι κατάφεραν κάποιες και διέσωσαν μέσα στη λαίλαπα του πολέμου. Όλοι αυτοί οι θησαυροί για μας καταγράφονται με τη βοήθεια του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης και φωτογραφίζονται από επαγγελματία φωτογράφο για να ετοιμαστεί Λεύκωμα Κειμηλίων.

Ποιο μήνυμα θέλετε να περάσετε σήμερα στους Λευκονοικιάτες;

Θέλω να πω στους συνδημότες μου και τις συνδημότισσές μου ότι ό,τι κάνω, το κάνω για τη μεγάλη αγάπη που έχω για το Λευκόνοικό μας και τους ανθρώπους του, και αυτό όλοι και όλες το ξέρουν καλά. Ασχολούμαι καθημερινά με τον Δήμο μας που, παρόλο που είναι κατεχόμενος, είναι ένας πολύ ενεργός Δήμος, και αυτό το ομολογούν όλοι οι φίλοι μας, και η Δήμαρχός του παρευρίσκεται όπου μπορεί για να ακούγεται το όνομα του Λευκονοίκου μας. Νιώθω ότι έχω χρέος και ιστορική ευθύνη να διασώσω τον πολιτισμό και την ταυτότητά μας. Αυτό είναι το πάθος μου. Ταυτόχρονα, το ξέρουν ότι είμαι πάντα δίπλα τους σε ό,τι με χρειαστούν, και στη χαρά τους και στον πόνο τους.

Θα ήθελα να τονίσω ότι εγώ θα έμενα στο Λευκόνοικο κι όχι στην πόλη. Εκεί ονειρευόμουν να διδάξω στο Γυμνάσιό μας και να φτιάξω την οικογένειά μου. Είμαι Δήμαρχος που σήμερα βρίσκομαι αναγκαστικά στη Λευκωσία, αλλά θα έμενα στο Λευκόνοικο, στον τόπο μου. Εκεί ανήκουμε όλοι μας κι εκεί λαχταρούμε να επιστρέψουμε.

Οφείλω να ευχαριστήσω όλους και όλες για τη συνεργασία τους, τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, τους Προέδρους και τα μέλη των Επαρχιακών Συμβουλίων του Σωματείου μας, αλλά κυρίως τους συνεργάτες μου στο Δημαρχείο, χωρίς τη βοήθεια των οποίων δεν θα μπορούσαμε να κρατάμε ζωντανό τον Δήμο μας.

Πρέπει να τονίσω ότι είμαι πολύ συγκινημένη από πολλές φίλες και φίλους που με την αγάπη τους είναι συνεχώς δίπλα μου και με βοηθούν σε ό,τι τους ζητήσω. Είναι οι φύλακες άγγελοί μου, και τους ευγνωμονώ!

Επιλογικά, τους προτρέπω να έχουν υπομονή και πίστη. Στόχος μας είναι να γυρίσουμε πίσω. Φτάνει να το πιστέψουμε. Ο Θεός δεν θα μας αφήσει. Κι ο Θεός δεν μίλησε ακόμη. Μιλούν οι δυνατοί της γης.

«Φωνή Κυρίου επί των υδάτων»

Νήσός τις έστι».

μας θυμίζει ο Νομπελίστας λάτρης της Κύπρου Γιώργος Σεφέρης.

Η Κύπρος θα ελευθερωθεί, γιατί αυτό επιβάλλει η αποκατάσταση του μέτρου και της Δικαιοσύνης στην οποία με τόσο πάθος πιστεύει ο Σεφέρης.